

1121 6. Dec. 1893: 1. Beh. af Lovf. om Afgang til at afløse Tiender. 1122

Staten bidrager noget til, at disse uretferdige Statter, som have hvilet paa denne Klasse mere end paa de øvrige til lirkelige Formaal, blive afløste. Jeg skal hermed slutte med en Anbefaling af, at dette Lovforslag bliver undergivet en velvillig Behandling i det Udvalg, som selvfølgelig faar med det at gøre; men jeg vil med det samme anraabe navnlig mine Standsfæller, som muligvis faa Sæde i dette Udvalg, om ikke at glemme dem, som de nærmest repræsenterer, nemlig Tiendehderne. Det kan være, at der kan komme noget godt ud af denne Sag ved Behandlingen i Udvalget. Maaſte kunne forſtellige Forſlag ſamarbejdes, ſom ere fremſatte, ſaa at noget godt kan komme ud deraf ved velvillig Behandling. Derforønſter og haaber jeg, at naar Sagen igen kommer frem for det høje Ting, den maa fremtræde i en hel anden Form, end den, hvori den foreligger for Djebliffet.

Alberti: Jegønſter at gøre en Bemærkning til det ærede Medlem fra Præſtø (N. Hage). Det ærede Medlem refererede til et Regneſtykke, ſom det ærede Medlem for Liſted Amts 3dje Valgkreds (N. Andersen) under Behandlingen af en tidligere Sag havde gjort, hvorefter der ved det Forſlag, ſom den Gang forelaa, ſkulde ſtantes 12,000 Kr. eller ſaa til enkelte Lensbefiddere. Jeg blev noget overraſket ved at høre det ærede Medlem fra Præſtø fremſætte denne Paaſtand paa ny. Den Lød meget ſlot, men havde den ſlemme Skavank, at det Regneſtykke, ſom ogsaa oplyſt tidligere ved 3dje Behandling af mit Forſlag, var forkert. Der var efter det da foreliggende Forſlag paa langt nær ikke Tale om, at nogen Lensbefidder kunde ſaa en ſaadan Fordel. Naar jeg her henleder Opmærksomheden paa denne Udtalelſe og tillader mig at henviſe til det ærede Medlem og det høje Ting det Forſlag, ſom den Gang forelaa, og de Udtalelſer, ſom faldt ved 3dje Behandling, er det kun, fordi jeg ikkeønſter, at det ærede Medlems Udtalelſe her ſkulde ſtaa uimodſagt og ſaaledes atter gaa Landets Blade Turen rundt. — Hvad ſelve det foreliggende Forſlag angaar, kan jeg ikke nægte, at det forekommer mig, at det ærede Medlem for Ringtøbing Amts 1ſte Valgkreds (S. C. Chriſtjenſen) viſtnof har noget Ret, naar han mener, at det Be-

løb, ſom fra Statens Side ydes til Afløsning af Tiende iſølge Lovforſlaget, er ſaa ringe, at det næppe i nogen væſentlig Grad vil opmuntre til Afløsning af Tiende ad Oprenskomstens Vej. Jeg kan godt forſtaa, naar det ærede Medlem harønſket at gaa Tvangens Vej og ſøge diſſe gamle Uligheder afløſte ved Tvang. Paa den anden Side kan jeg ogsaa meget godt ſe, at det vil have meget ſtor Vanſkelighed at komme til et Reſultat ad den Vej; men der vil utvivlſomt kunne findes et Mellemſtandpunkt mellem det, ſom det ærede Medlem fra Ringtøbing foreſlog, og det, ſom foreligger i Forſlaget i Dag. Jeg tror navnlig, at Mellemſtandpunktet maaſte gaa ud paa, at Statskaſſen burde yde et betydeligt ſtørre Bidrag til denne Sags Ordning, end der er foreſlaaet i det foreliggende Forſlag, og jeg vil tillade mig at anbefale det eventuelle Udvalg, ſom faar med Sagen at gøre, at tage derpaa med ſtor Barſomhed for at ſøge at komme til et ſaadant Reſultat, at den ſtore tiendehyende Befolkning vil kunne ſaa en ſaadan Afgang til Afløsning af Tienden, at den i Længden vil kunne være tjent dermed.

Leth-Gſpenſen: Jeg kan i alt væſentlig slutte mig til de Udtalelſer, ſom nu fremkom fra min ærede Sidemand. Jeg mener, at de Fordringer, man maa ſtille til et Tiendeforſlag, hvad enten det er baſeret paa Frivillighed eller Tvang, maa for det første være ſaaledes, at Tiendehæren ingen Urret lider. Tienden er jo Genſtand for Handel, Køb og Salg, og det er derfor urigtigt at berøve de Folk noget uden fuld Erſtattung; men der er en anden Fordring, man maa ſtille, og det er, at Tiendehæderne ſaa en virkelig, poſitiv Fordel. Endelig er der en tredje Fordring, ſom jeg for mit Bedkommende vel ikke vil gøre til en Betingelſe for at ſtemme for Lovforſlaget ved ſidſte Behandling, men ſom jeg dog vil anſe for en meget væſentlig Egenſkab, den nemlig, at et ſaadant Lovforſlag dog i nogen Maade løſte Spørgſmaalet eller i hvert Fald hidrøg en væſentlig Del til at ſtaffe Spørgſmaalet ud af Verden. Jeg kan ikke ſe rettere, end at Forſlaget, ſaaledes ſom det foreligger, i alt for lille Grad tilfredſtiller denne Fordring, vel nærmefſt begrundet paa, at det ikke tilſtrækkeligt er til Fordel for Tiendehæderne.